

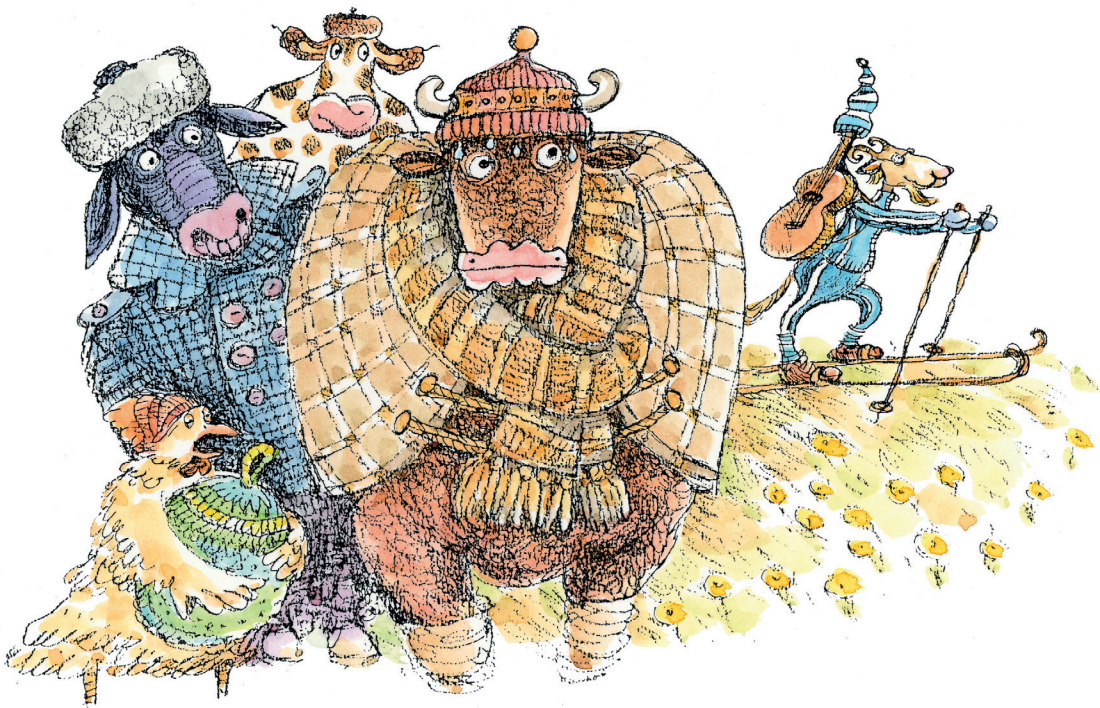
Piemānīt pavasari

Augšā debesīs spīdēja saulīte. Tā aizrautīgi tēmēja uz šur tur vēl gulošajiem sniega ielāpiem. Zeme kļuva siltāka, un no tās cēlās mīksta smarža, kurā jau bija sajūtama augu un kukaiņu rosišanās. Putni trallināja, sniegs čaukstēja, un kaut kur bija dzirdama pirmās pavasara kameņu attālā dūķšana.

Sviedru lāsīte slīdēja pa vēša Mūū plato purnu. Tā likuloču virzījās lejup starp purna spalvām un beigās palika karājamies īpaši garas spalvas galā kā maza, zaigojoša kristāla bumbiņa. Mūū šņāca un purināja galvu, bet ar to daudz nebija līdzēts, jo nākamā lāsīte jau kutināja pieri zem ļoti biezās mices malas. Bez cepures vērsim mugurā bija arī šalle un ziemas sega. Diezgan daudz drēbju tik karstā dienā.

Vista fon Ko līgojās turpat blakus vērsim Mūū. Vistai klēpī bija ola, ap ko bija aplikts olu sildītājs un vēl aptīta vilnas šalle – tas bija daudz par daudz. Vistai šķita, ka viņa kuru katru mirkli

noģībs. Fon Ko tomēr neuzdrošinājās izlaist olu no klēpja ne uz brīdi, jo viņai bija nemitīgi jāklausās, vai cālēnam viss pavisam noteikti ir kārtībā. Vista uzmanīgi pameta skatienu uz gotiņu Mūmiņu, kas bija tērpusies filca čabatās un ausainē, ēzeli Ēkvistu un citiem ciemniekiem savādi ziemīgos apģērbos, kuri stāvēja rindā uz ciema lielās ielas. Izskatījās, ka āzis Miks Mēmeks ir vienīgais, kurš šajā situācijā jūtas labi. Bez slēpošanas kostīma

viņam vēl pie kājām bija slēpes, uz acīm – slēpošanas brilles un uz muguras karājās ģitāra, kuras grifa galā bija cepure.

Muris platiem soļiem staigāja rindai pa priekšu kā ģenerālis, kas pārskata savu karaspēku. Viņam pašam bija raiba cepure, sarkani dūraiņi un pelēki velteņi. Tomēr kaķim izdevās izskatīties teju vai svinīgi cienīgam, kad viņš tā staigāja no ciemnieka pie ciemnieka, atzinīgi māja, pielaboja Mūū šalli un tad bargi nokremšļojās pīles Pēksones virzienā, kura uzreiz saprata, ka mices auklas jāsasien ciešāk.

Pēdējais rindā stāvēja Vufs. Mura ciešo blenšanu viņš izturēja tikai mirkli un tad nodūra galvu. Pliku galvu.

– Kur ir tava ausaine? – Muris ieņaudējās.

– Es to neatradu, – Vufs nobuldurēja. – Cepure droši vien ir zem visiem tiem krāmiem, kas saslīdējuši vienā mājas pusē.

– Vai tu mani uzskati par muļķi? – Muris noprasīja. Vufs šausmās kratīja galvu. – Tad varbūt tu domā, ka saule ir dumja? Vai tev šķiet, ka tā nepamanīs, ja kaut viens no mums neturēsies pie plāna?

Vufs pameta skatienu uz saulīti, kas spīdēja virs galvas. Debess ķermeni, kura uzdevums ir sildīt un dot gaismu. Ziemā mazāk un vasarā – vairāk. Un nu bija pavasaris. Bet Muris bija stingri nolēmis piemānīt sauli un likt tai noticēt, ka tagad nav vis pavasaris, bet pienācis jau rudens.

– Vai tagad visi patiešām ir sapratuši? – Muris vaicāja, uzlicis Vufam galvā savu cepuri. – Mēs uzvedīsimies tā, it kā tuvotos ziema. Darīsim tieši tās pašas lietas, ko katru rudeni, un piedabūsim sauli domāt, ka tā ir kļūdījusies. Saule pārstās kausēt sniegu, un mēs paspēsīsim no atlikušā sniega izveidot slēpošanas

trasi un uzvilkt māju atpakaļ kalnā, vēl pirms pienāk vasara. Vai ir jautājumi?

– Un kā ar pavasara darbiem? Man būtu jāapar un jāapsēj lauki, – vērsis Mūū ieteicās.

– Vai tu, nelaimīgais, vispār neklausījies? Kad saule domās, ka ir rudens, laiks kļūs vēsāks, naktī uznāks salnas un varbūt pat uzsnigs. Ja tu tagad iesēsi labību, tā nosals, – Muris nepacietīgi skaidroja.

– Ffffjāā... – Vērsis pamāja un veltīgi centās nopūst sviedru lāsīti no purna gala.

– Un tagad – aiziet! – Muris komandēja. – Uzvedieties ticami! Mūs novēro.

Ciema ļaudis devās mānīšanas darbos. Ēzelis gāja grābt lapas, kuras viņš, patiesību sakot, bija sagrābis jau rudenī. Mūmiņa laiski devās apsegt dārza mēbeles, kuras viņa bija apsegusi jau oktobrī. Pīle Pēksone gāja sēņot, Miks Mēmeks smiekuļodams aizslēpoja uz mežu, un arī visi pārējie centās izdomāt kādu rudenīgu darāmo. Tikai Vufs stāvēja uz vietas.

– Sauli nevar piemānīt. Pavasari nevar apturēt, – viņš čukstēja.

– Ha! Kas notiek, ja izkar veļu laukā žāvēties? – Muris jautāja.

– Sāk līt, – Vufs noteica.

– Un ja izdomā rīkot dārza svētkus?

– Līst, – Vufs atkārtoja.

– Ja iesēj zālienu?

– Nedēļām nelīst.

– Iznes slēpes no noliktavas?

– Nokūst sniegs.

– Ja iesaiņo šortus un vasaras krekliņus un uznes uz bēniņiem?

– Sākas atvasara.

– Redzi nu! – Muris uzsmaidīja savu platāko, labāko un apburošāko smaidu. – Dažas vientiesīgas būtnes uzskata, ka saule dara, kas tai ienāk prātā. Tie paši ļoti nožēlojamie radījumi tic, ka saule pati izlemj par gadalaikiem, bet, kā dažiem retiem, bet žilbinoši gudriem dzīvniekiem ir labi zināms, tā tas, protams, nenotiek.

– Ir zināms? – izbrīnījās Vufs. – Nē, nu skaidrs, ka ir zināms... mums, bet... – Vufs nespēja izdomāt, kā teikumu turpināt, neatklājot to, ka viņam nav vis zināms. Viņš nekādā gadījumā negribēja būt nožēlojams nezinītis, tāpēc ieskatīja par labāku paklusēt.

– Saule mūs novēro, – Muris nočukstēja, pār plecu pavēries debesīs. – Tā ir dumja kā zābaks, bet ko gan citu no lielas, dzeltenas bumbas varētu sagaidīt? Tā redz visu, ko mēs te darām. Kad sākam saiņot ziemas mantas likšanai noliktavā, tai iešaujas prātā, ka ir laiks vasarai. Kad bērni vasaras beigās atkal sāk iet skolā, tā domā, ka drīz būs rudens. Kad pērkam Ziemassvētku dāvanas un karam gaismiņu virtenes koku zaros, saule spriež, ka nu pienācis laiks griezt gaismu taupības režīmā un kļūt drusciņ vēsākai, lai ezeri aizsalst un lietus pārvēršas sniegā. Kad mēs sākam vilkt mazāk drēbju, pētām debesis un cits citam sakām: “Jā, saulīte jau krietni silda,” – tā domā, ka ir laiks pavasarim. Tik vientiesīga tā ir, un tāpēc arī to ir viegli piemānīt, – Muris nobeidza un sasita plaukstas. – Ai, ai, ir nu gan auksts! Zieme ir jau tepat aiz stūra, – Muris vaimanāja un piemiedza Vufam ar aci.

– Ai, ai, patiesi, – piebilda Vufs, pūšot elpu sev ķepās. – Ak vai, manas ķepas ir sasalušas ragā, – tas vēl piebilda un no cepurmalas apakšas piesardzīgi paskatījās uz Muri.

– Tā tik turpināt! – kaķis viņu iedrošināja un papliķēja Vufam pa muguru.

Tad Muris devās pārbaudīt, vai visi dara savus darbus. Un ciemnieki darija arī. Daļa – ar lielu atdevi. Ēzelis no papīra bija izgriezis krāsainas lapas, kuras tagad ar grābekli stumdīja pa mauriņu.

– Šoruden gan ir daudz, ko grābt! – viņš uzsauca Murim un piemiedza ar aci.

Pīle Pēksone nesa sēņu groziņu. Sēnes viņa bija izgatavojusi no vecajiem kartupeļiem.

– No tiem es cepšu savu slaveno kartu... sēņu pīrāgu, – viņa teica.

Visu ciemu pildīja rudenīga rosība. Lapu dūmi cēlās līdz debesīm. Jau reiz noliktās dārza mēbeles pildīja šķūnīšus, un kaut kur bija dzirdama pat dzērvju kāša satrauktā klaigāšana, ko, kā atklājās pēc rūpīgākas izpētes, bija atdarinājis āzis Miks Mēmeks. Viņš, saproties, bija noņēmis slēpes, uzrāpies egles galā un pūta skumjus akordus savā mazajā ragā.

Visi centās pēc labākās sirdsapziņas, bet izskatījās, ka saulīte to nemana. Tā spīdēja, sildīja un dedzināja jakās, cepurēs, dūraiņos un zābakos svīstošos dzīvniekus, cik labi vien spēja. Māllēpes pacēla galviņas no zemes, pumpuri šķīlās, un ledus ezerā krakšķēja. Zemes pleķīši ap debeszilo māju vērtās plankumos, savienojās un beigās radīja no sniega brīvas svītras, kurām nevarētu tikt pāri slēpotājs, kur nu vēl vesela māja.

Galū galā aptuveni pulksten četros pēcpusdienā vērsis Mūū nometa cepuri zemē.

– Es nu došos art un apsēt savus laukus, – viņš rūca.

– Nē! Nedrīkst padoties. Man ir sajūta, ka saule tūliņ, tūliņ noticēs. Pavisam drīz kļūs auksti un uzsnigs sniegs. Pirmais sniegs. Paskatieties kaut vai uz to mākonī! – Muris činkstēja.

Pārējie vēroja zilās debesis un lielo, karsto spīdekli tajās – vai nu tas bija ļoti neattapīgs, vai arī Mura teorija bija gluži greiza. Debesīs bija arī viens mākonis, bet tas bija maziņš un balts, bez neviena paša plankumiņa.

– Puķes! – Muris iedomājās. – Tas viss puķu dēļ. Māllēpju un... un bērzu lapiņu dēļ. Tās mūs atmasko. Mums viss neka vējoties jānoplūc un jāpaslēpj no saules!

Muris aizdrāzās raut šur un tur spīdošos dzeltenos ziedīņus. Kad bija savācis pušķīti, viņš metās plūkt jaunās lapiņas koku zaros un, dažas noplēsis, atkal likās virsū puķēm. Muris pamatināja, ka ziedlapiņas ver ne tikai māllēpes, bet arī sniegpulksteņītes un pat pirmās vizbulītes. Tad viņš ieraudzīja kukaiņus: skudru pūžņa rosību, bizbizmārīti, mušas uz māju sienām un nātru raibeni laidelējamies zilajās debēs.

– Pilnīgi paliek karsts, uz to tur skatoties, – teica vista fon Ko un noņēma šalli. Tad viņa uzmanīgi jo uzmanīgi nocēla sildītāju no olas, un tieši tad čaumala nokrakšķēja! Oranžs knābītis izsita tajā caurumu.

– Vaimandieniņ! Tas nu gan ir burvīgs pārsteigums. Droši vien tieši olas sildītāja dēļ tā beidzot izšķīlās, – vista fon Ko

iekliedzās, un visi ciemnieki traucās skatīties, kā no čaumalas izlaužas sparīgs cālēns.

– Tas būs pavasara bērns, – pīle Pēksone noteica.

– Ir nu gan dzīvīgs! – cūciņa Rukstiņa apbrīvoja.

– Kāds būs tā vārds? – gribēja zināt vērsis Mūū.

– Manuprāt, Upene būtu labs, – gotiņa Mūmiņa ierosināja.

– Vai Bēbe, – piebilda aita Bēkmane.

– Arnolds būtu vīrišķīgs vārds puikam, – vērsis prātoja. – Vai Arnoldīna, ja tā ir meitene, – viņš piebilda.

Ciemu piepildīja priecīga kņada, cenšoties izdomāt jaunpieņacējam piemērotu vārdu. Cits pēc cita dzīvnieki novilka traucējoši biezo apģērbu un sanāca apbrīnot cālēnu, kurš jau gandrīz pavisam bija izlauzies no čaumalas.

Līksmajā pulciņā trūka tikai Mura un Vufa. Vufs bija iekārtojies sēdēšanai pie sevišķi uzsilušas sienas un jaukajā siltumā aizmidzis. Mice tam bija noslidējusi uz acīm. Viņš skaļi krāca.

– Mosties! – Muris pavēlēja un iebakstīja draugam sēnā.

– E? Ko? Vai jau ir vasara? Nē, rudens? Gribēju teikt, ziema. Salst. Oi, oi, te nu gan ir auksti. – Vufs notrausa siekalu no mutes kaktiņa, pielēca kājās un sāka berzēt plaukstas.

– Izbeidz, – Muris lūdza. Viņam bija pilna mute mällēpju, dzeltenu kā cālēns.

– Izbeigt? Vēl taču nesnieg, – Vufs samulsa.

– Es tikko sapratu: lai arī cik labi mēs izliktos, ka ir rudens, tām puķēm un kukaiņiem neko nevarēsīm padarīt.

– Tad es varu noņemt šo cepuri? – Vufs cerīgi jautāja. Viņa smadzenes vēl bija mīkstas no miega, un viņš īsti neapjauta, ka plāns ir mainījies.

– Vari. Ieliksīm micē šīs puķes un uzdāvināsim vistai fon Ko un viņas cālēnam. Tā ņiparam būs silta un laba ligzda.

